

7

MY, WY, ONI
W KULTURZE *Cele lekcji – wymagania ogólne*

- ukazanie roli bliskości i kultury spotkania w budowaniu więzi społecznych.

 Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- poszukuje przyczyn utraty poczucia wspólnotowości we współczesnym świecie;
- na podstawie wypowiedzi papieża Franciszka charakteryzuje kulturę spotkania i kulturę odrzucenia;
- podaje przykłady ilustrujące kulturę spotkania i kulturę odrzucenia;
- wyjaśnia, na czym polega autentyczny dialog społeczny.

 Wartości

- zaangażowanie w urzeczywistnianie kultury spotkania w swoim najbliższym otoczeniu.

 Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – dyskusja z tezą. Nauczyciel zachęca uczniów do dyskusji na temat tego, jak postrzegają dzisiejszy świat i czy zgadzają się z tezą, że poczucie przynależności do wspólnoty ludzkiej słabnie, a także dlaczego tak może być? Wskazane przyczyny nauczyciel zapisuje na tablicy i krótko komentuje.

Podsumowanie: w dzisiejszych czasach ludzie coraz rzadziej czują się związani z ludzką wspólnotą. Powodów jest bardzo dużo. Rozwój nowych technologii, zamiast zbliżać ludzi do siebie, często wzmacnia postawę obojętności, poczucie wykluczenia, marginalizacji i zapomnienia. Łatwo też przychodzi nam dzielenie

ludzi na tych, którzy są do nas podobni, i tych innych – obcych, często postrzeganych jako gorszych. Izolacja nie jest dobra, dlatego warto szukać bliskości między ludźmi.

Rozwinięcie tematu

Metoda – wolne skojarzenia. Nauczyciel dzieli klasę na grupy. Zadaniem uczniów będzie wypisanie jak najwięcej skojarzeń z pojęciami „kultura spotkania” oraz „kultura odrzucenia”. Po ich spisaniu i zaprezentowaniu nauczyciel zaprasza uczniów do dyskusji. Pytania pomocnicze:

1. Czy sposób naszego życia i budowania wzajemnych relacji bardziej przypomina kulturę spotkania czy odrzucenia?
2. Kto waszym zdaniem najboleśniej doświadcza odrzucenia i dlaczego?
3. Jakie są przyczyny sukcesu lub porażki kultury spotkania i odrzucenia?
4. Kiedy czuliście się odrzuceni, a w jakich sytuacjach doświadczyliście kultury spotkania?

Nauczyciel może w tym miejscu wspomnieć o wynikach ostatnich badań, które dowodzą, że ból fizyczny i głębokie poczucie odrzucenia społecznego odczuwane są tak samo (materiał 1). Na zakończenie tej części lekcji wybrany uczeń odczytuje z podręcznika fragment encykliki papieża Franciszka (*Kościół naucza*, s. 43).

Podsumowanie: trudno jest o dobre relacje, jeśli jest się zamkniętym na innych. Dzisiejszy świat potrzebuje autentycznego dialogu i otwartości na każdego człowieka. Poszukiwanie punktów stykowych, budowanie mostów, projektowanie czegoś, co angażowałoby wszystkich, to elementy charakteryzujące kulturę spotkania.

Metoda – praktyczne rozwiązania. Nauczyciel prosi uczniów, aby pracując w grupach, stworzyli wspólnie listę konkretnych działań, które można podjąć, aby propagować kulturę spotkania w najbliższym otoczeniu. Następnie każda grupa prezentuje swoje propozycje na forum, porównuje je z pomysłami innych i komentuje. Podczas podsumowania nauczyciel pyta uczniów, które konkretne działania zamierzają podjąć w najbliższym czasie (np. w szkole). Uczniowie mogą sygnalizować trudności w realizacji niektórych działań. Wówczas wspólnie poszukują sposobów przezwyciężenia trudności lub określają alternatywy.

Zakończenie

Różnice w myśleniu, zachowaniach, poglądach i wartościach wynikają z wielu czynników, takich jak kultura, doświadczenia życiowe, przekonania polityczne czy religijne. Jednakże aby osiągnąć porozumienie i skutecznie działać razem, należy nauczyć się rozpoznawać znaki czasu, szanować różnice oraz szukać tego, co łączy. Przydatna może być maksyma przypisywana św. Tomaszowi z Akwinu: *Multum affirma, pauca nega, frequenter distingue*, czyli „wiele potwierdzaj, mało zaprzeczaj, często rozróżniaj”. Autentyczny dialog może nam pomóc zrozumieć perspektywę innych oraz szukać rozwiązań, które będą satysfakcjonujące dla wszystkich.

Notatka

Chrystus nie wzywa swoich uczniów do egoizmu, wygodnictwa, izolacji i zamykania oczu na resztę świata. Chrześcijanin jest powołany do budowania mostów międzyludzkich, tworzenia kultury spotkania, której obce są: wykluczenie, obojętność i marginalizacja innych.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – interpretacja tekstu;
- wiedza o społeczeństwie – podziały w społeczeństwie na swoich i obcych; przyczyny, przejawy i skutki nietolerancji i stygmatyzacji – sposoby przeciwstawiania się tym zjawiskom.